

Rotarypiiri 1430, kuukausikirje, maaliskuu 2020.

Kauko Salo, DG.

Joensuu, 19.3.2020

Hyvät rotarysisaret ja veljet.

Kun kuukausi sitten kirjoitin maaliskuun kuvernöörikirjettä, koronavirus oli suuri ongelma Kiinassa ja viruksen leviäminen Euroopan maihin näytti todennäköiseltä. WHO julisti koronavirustauti COVID-19 pandemiaksi 11.3.2020 eli vain kahdeksan päivää sitten. Pandemialla tarkoitetaan maailmanlaajuisesti levinnyttä epidemiaa. Koronavirus on valloittanut nopeasti maapallon eri osia ja muodostuu ongelmaksi useimmissa maapallon maissa.

Aikaisempia pandemioita

Maapallolla on aikaisemmin esiintynyt useita muitakin pandemioita, onneksi harvakseltaan. **Musta surma** oli keskiajan ongelmaisina ja eniten tappanut tauti Euroopassa. Tuolloin mustan surman on arvioitu tappaneen Euroopan väestöstä 25-50 miljoonaa ihmistä (30-60 % silloisesta väestöstä) ja saman verran Lähi-Idässä ja Afrikassa. Nykyisin ollaan tutkijoiden piirissä yksimielisiä siitä, että mustan surman aiheutti paiserutto, mikä levisi silloisissa olosuhteissa kulovalkean tavoin mustarotan kirppujen puremista. Viimeaikaisten (erikoistutkimus vuonna 2010) geenitutkimusten mukaan tunnetut kolme ruttopandemiaa, mukaan lukien musta surma, olisivat syntyneet Kiinassa, kuten nyt leviävä koronaviruskin.

Kolera on aiheuttanut seitsemän pandemiaa 1800- ja 1900-luvuilla. Kolerabakteeria tavataan monissa rannikkovesissä ja bakteeri tarttuu ihmiseen useimmiten saastuneen veden kautta. Koleraa esiintyy nykyään lähinnä köyhissä maissa, joissa WC-hygienia on puutteellista, eikä puhdasta juomavettä ole saatavilla. Siksi on tärkeää huolehtia käymäläolosuhteista, jotta ihmisten ulosteet ja virtsa hävitetään turvallisesti. Koleraa on esiintynyt Afrikassa ja Aasiassa ja Väli- ja Etelä-Amerikassa. Koleraa esiintyy ainoastaan ihmisillä, eikä se tarvitse eläintä tai hyönteistä välittäjänä.

Espanjantauti oli vuosina 1918–1919 riehunut pandemia, jonka aiheutti tappava influenssa A:n alatyypin H1N1. Pandemia kesti noin puolitoista vuotta. Arviot kuolleiden määrästä vaihtelevat suuresti, noin 30 miljoonasta 100 miljoonaan. Espanjantaudin oireina olivat yskä, kuume ja päänsärky. Jälkitauteina espanjantaudissa oli usein keuhkokuume eli oireet olivat samankaltaisia kuin nyt koronaviruksen aiheuttamassa taudissa. Suomessa espanjantautiin

kuoli noin 25 000 ihmistä. Espanjantauti on ollut laajin ja tappavin influenssapandemia maapallolla ja siihen kuoli 30–100 miljoonaa ihmistä. Tautiin sairastui arviolta 20–50 prosenttia maapallon kaikista ihmisistä, ja heistä jopa yli kolme prosenttia kuoli.

Vuonna 2009 alkoi **influenssapandemia**, jonka aiheutti influenssa A(H1N1) v-virus (v tarkoittaa 'varianttia'), jota kutsuttiin **sikainfluenssavirukseksi**. Muita käytettyjä nimiä ovat Meksikon tauti, Meksikon influenssa ja Pohjois-Amerikan influenssa. Tutkijat käyttävät viruksesta yksilöllistä nimeä A/California/04/09. WHO julisti tämän influenssan pandemiaksi 11.6.2009 ja elokuussa 2010 pandemia julistettiin päättyneeksi.

Helmikuuhun 2010 mennessä tautiin oli Suomessa kuollut noin 50 ihmistä, tartuntoja esiintyi erään arvion mukaan 100 000. Kausi-influenssaan kuolee Suomessa yleensä noin tuhat ihmistä vuodessa. Viruksen tyyppi A(H1N1) on sama kuin espanjantaudissa vuodelta 1918. Vaikka virus pintaproteiineiltaan vastaa yleistä influenssan aiheuttajaa tyyppiä A(H1N1), virus ei ole tavanomainen kausi-influenssavirus. Taudin yleisimmät oireet olivat äkillinen kuume, kurkkukipu, yskä ja nuha. Mahdollisia oireita olivat myös jäsen- ja päänsärky, vilunväristykset ja väsymys.

Koronaviruksesta poiketen sikainfluenssa tarttui eniten lasten keskuudessa, toiseksi eniten nuorten aikuisten keskuudessa ja varsinkin vähän vanhusten keskuudessa. Suomessa tutkituista vuonna 2005 otetuista yli tuhannesta verinäytteenä ilmenee, että isolla osalla vanhuksista (57 %:lla vuosina 1920–1929 ja 96 %:lla 1909–1919 syntyneistä) oli vasta-aineita A (H1N1) virusta vastaan. Tämä tulos tuki käsitystä, että vuosien 1918–1919 espanjantaudille ja siitä periytyville virusmuunnoksille altistuminen oli kehittänyt vastustuskykyä vuoden 2009 virusta vastaan.

Itse sairastin tämän influenssa virus A:n tai sen lähityypin influenssan viime vuoden tammi-maaliskuussa. Tartuntapaikka oli kuvernöörien koulutustilaisuus San Diegossa Kaliforniassa, USA:ssa. Tästä selvittiin, mutta panee miettimään maailmalla olevien influenssavirusten esiintyminen, niiden leviäminen ja vaikutukset yksityiseen henkilöön.

Rotarykokoontumisista.

Koronaviruksen leviäminen ihmistoiminnan piirissä on vakava kaikkia ihmisiä koskeva terveydellinen uhka myös Suomessa. Tästä syystä valtioneuvosto on julistanut voimaan valmiuslain, ensimmäistä kertaa maassamme sitten toisen maailmasodan. Elämme nyt sellaisia aikoja, joista useimmat kansalaiset eivät ole koskaan kokeneet. Valmiuslailla säädellään ihmisten kulkemista ja osallistumista. Tämä voi tuntua meistä rotareista ihmisten perusoikeuksien rajoittamiselta, jota se onkin, mutta on nyt todella tarpeellinen toimenpide viruksen leviämisen estämiseksi maassamme. Jokainen meistä rotareista ja lähipiirin henkilöistä toivottavasti tietää, miten koronaviruksen leviämisen estämiseksi on meneteltävä. En tässä kirjoita auki niitä ohjeistoja, joita on paljon ja joita on laajasti käsitelty mediassa koskien perushygieniaa käsipesuineen kaikissa mahdollisissa tilanteissa tai yleisöjoukkoihin ei ole syytä hakeutua, jos kuuluu riskiryhmiin. Syytä on muistaa, että meissä rotareissa on paljon yli 70-vuotiaita, mikä ryhmänä on luokiteltu väestömme riskiryhmäksi.

Piirimme rotaritoiminta on keskeytynyt kaikilta osin ja kuten olen kuvernöörikirjeessä 13.3. 2020 ennakoiden kirjoittanut koronaviruksen aiheuttamista ongelmista, kaikki piirin yhteiset kokoukset (PETS ja kevätkokous, piirikonferenssi) siirretään myöhempään ajankohtaan. Olen tottunut työelämässä tekemään ennustemalleja marjoista, sienistä ja ilmastonmuutoksen vaikutuksesta metsän ekologiseen rakenteeseen, tosin harvemmin olen ennustanut virusten käyttäytymistä, mutta uskon vahvasti, että tämä ikävä tilanne jatkuu tämän kevään ja kesän ajan. Oman ajatukseni mukaan Suomessa ollaan tämän epidemian alkuvaiheessa ja koronaviruksen huippu on kahden tai kolmen kuukauden päässä eli touko-kesäkuussa. Tämä tarkoittaa sitä, että valtakunnassamme rotariipiirien koulutustilaisuudet, konferenssit ja muut juhlatilaisuudet mukaan lukien klubien toiminta, joissa esiintyy yli 10 henkilöä, järjestetään myöhemmin kesällä tai vasta syksyllä. Klubien kokouksia voidaan toki järjestää erilaisten sosiaalisten medioiden avulla. Tämä aikataulujen siirtyminen voi aiheuttaa monenlaisia muutoksia aikaisempaan koettuun rotaritoimintaan verrattuna.

Tässä ohjeita vaihto-oppilaaksi hakeneille sekä heidän vanhemmilleen.

Lisäohjeita kannattaa jokaisen asianosaisen ja rotarijäsenen ja heidän perheenjäsenensä seurata MyRotarin internet-sivujen avulla. Tässä Suomen Rotarypalvelun Nuorisovaihdon monipiirin puheenjohtaja Antti Salmisen viesti. Häneltä voi kysyä lisätietoja, puh. +358 400 476600, E-mail chair(at)rye.fi

Vakavasta koronavirustilanteesta huolimatta jatkamme toistaiseksi vaihto-oppilaiden paikkojen vahvistusmenettelyä kaudelle 2020-2021 entiseen tapaan.

Taudin ennustetaan laantuvan 4-6 kuukauden kuluessa, joten vuosivaihtojen aloittaminen elokuussa 2020 on todennäköisesti täysin mahdollista. Sen sijaan kesävaihtojen kohdalla saatamme joutua luopumaan vaihdoista joidenkin Euroopan maiden kohdalla.

Pyrimme löytämään vaihtokohteen jostain muualta. Kirjeenvaihtajamme ovat yhteydessä jokaiseen hakijaan ja keskustelevat vaihtoehtoista.

Matkalippujen ja vakuutuksien hankkiminen kannattaa siirtää myöhäisempään ajankohtaan.

Vuosi- ja kesävaihtoon lähteville järjestetään Lahdessa 25.4.2020 koulutuspäivä, johon kutsutaan tänä vuonna oppilaan lisäksi vain toinen vanhemmista. Mikäli valtiovallan taholta suurten tapahtumien pito kielletään, järjestetään koulutus mahdollisesti verkkokoulutuksena. Koulutusaineisto lähetetään sähköpostilla ja ladataan www.rye.fi sivuillemme. Seuraamme koronatilannetta kirjeenvaihtajiemme toimesta jatkuvasti ja tiedotamme Teille asiasta kaksi kertaa kuukaudessa.

MyRotarin sivulla on myös **tiedote OB-oppilaille ja heidän vanhemmilleen.**

Rotary Internationalin nuorisonvaihtotoimiston ohjeen mukaisesti on mahdollista keskeyttää vaihto, jos vanhemmat niin haluavat. Pyydän kuitenkin seuraamaan tilannetta ja harkitsemaan keskeytystä vasta sitten, jos tilanne kohdemaassa kehittyy sellaiseksi, että Suomen viranomaiset antavat kehotuksen kansalaisilleen palata kotimaahan. On syytä huomioida, että matkustaminen saattaa olla suurempi riski kuin pysyä kotiperheessä.

Jos päätät palata, ota yhteys klubisi counselloriin tai kirjeenvaihtajaan. Päätöksen vaihdon keskeyttämisestä tekevät kohdemaan ja Suomen kirjeenvaihtajat yhdessä. Matkajärjestelyissä voit ottaa yhteyttä lentoyhtiöön ja/tai matkatoimistoon. Kirjeenvaihtajat avustavat Sinua tarvittaessa.

Kuuntele virallisia koulusi, kotiklubisi, kansallisten terveystieteiden ja Ulkoministeriön tiedotteita. Sosiaalisessa mediassa liikkui tietoihin on suhtauduttava harkiten, koska siellä valitettavasti on asiallisen tiedon lisäksi runsaasti epäasiallista, jopa virheellistä tietoa.

Jarmo Heinäaho, puh. +358 50 306 3088, E-mail: jarmo.heinaaho(at)fimnet.fi ja Suomen Rotarypalvelun Nuorisovaihdon monipiirin puheenjohtaja Antti Salminen

Piirimme toiminnasta

RI on hyväksynyt Siilinjärven rotariklubin lopettamisen 30.6.2020.

Sanna Hyyryläisen (presidentti 2019-2020) maili: Kouvola-Sarkolan rotaryklubi ry on tehnyt ylimääräisessä yhdistyksen kokouksessa 13.3.2020 päätöksen klubin purkautumisesta sekä toimintansa yhdistämisestä Kouvolan ja Kouvola-Kankaan klubien kanssa. Tarkoituksena on siirtää kaikki jäsenet, jotka eivät ilmoita erostaan erikseen, Kouvolan klubin jäseniksi.

Piirimme COL-jäsenen valinta vuosiksi 2021-2023. Piirin syyskokouspäätöksen mukaisesti piirihallitus toimii valintakomiteana ja tekee päätöksen COL-edustajasta. Piirihallitus on valinnut piirimme COL-edustajaksi vuosille 2021-2023 Ari Jussilan ja varalle Mikko Heikkilän.

Kesäleiri 2020. Juvan, Savonlinnan ja Rantasalmen rotaryklubien yhteisesti järjestämä kesäleiri on tarkoitus järjestää elokuussa 2020. Kesäleirin mahdollinen peruminen koronaviruksen takia tehdään huhtikuun lopussa tai aikaisemmin tilanteen niin vaatiessa.

Säätiökomitea. Piiriapurahaa 2020-2021 tulee hakea 15.4.2020 mennessä. Hakemukset osoitetaan sähköisesti apurahakoordinaattorillemme Markku Jokelalle jokelama@gmail.com. Tarkemmat hakuohjeet löytyvät piirin verkkosivuilta.

Piirikuvernööriehtokas vuosille 2022 -2023. DGE Kirsi Vähäkangas on ilmoittanut luopuvansa tulevasta kuvernööritehtävistä terveydellisistä syistä. Tällä kuvernöörin maaliskuun kuukausikirjeellä alkaa haku piirimme rotarijohtajaksi vuosille 2022-2023. Klubit, nyt katsastamaan kuvernöörin kelpoisuusehdot täyttyviä jäseniä tulevaisuuden kuvernööriksi. Tätä tehtävää haetaan erillisellä lomakkeella, jossa on kuvernööriehtokkaan suostumus ja allekirjoitus. Kirjalliset hakemukset minulle 1.5.2020 mennessä.

Baltic Sea hankkeessa on edistytty kovalla vauhdilla. Myös Saimaan vesistöalue voi hyvin olla mukana leväseurannassa, jos piirin klubeissa on halukkuutta seurantaselvitykseen. Siisti biitsi-henkilöt nyt mukaan! Suosittelen tätä aktiviteettia piirimme klubeille ja osallistumista koulutukseen. Suomenlahden alueelta tällaisia pisteitä voisivat olla Kotkan ja Haminan klubit. Saimaan sisävesialueelta useimmat rotariklubit ovat potentiaalisia.

Lukekaa alla oleva tiedote ja ilmoittautukaa koulutustilaisuuteen. Tiedote on PDG Ilkka Torstilan laatima piiristä 1420 (Ekenäs RK), ilkka.torstila@gmail.com. Minulle,

kaukojsalo2@gmail.com voi ilmoittaa klubin halukkuus toimia piirissämme tässä Itämeri ja Saimaa-hankkeen leväseurannassa. Tämä on sitä toimintaa, josta olen puhunut viime keväästä lähtien eli jalkaudumme tekemään merkittäviä käytännön selvityksiä luonnon parhaaksi. Nyt siis ilmoittautumaan koulutukseen, mikä pidetään 25.3.2020.

Suomen ympäristökeskus, SYKE on vuosittain kesäaikana raportoinut rannikkoalueiden sinilevätilanteesta. Raportit ovat osin perustuneet vapaaehtoisten kansalaisten tekemiin sinilevähavaintoihin. SYKEN mukaan kansalaishavainnointi on ollut erittäin merkittävä leväennusteiden laadinnassa. Niillä on myös ratkaiseva merkitys arvioitaessa muutoksia rannikkoalueen ja saariston vesistön rehevöitymisessä.

Voit tutustua tarkemmin aiheeseen SYKEN sivuilla: <http://www.jarviwiki.fi/wiki/Etusivu>
Osoitteessa toimii Järvi & Meri Wiki!

Koulutustilaisuus vapaaehtoisille oli tarkoitus järjestää 25.3.2020 SYKEN tiloissa Viikissä, Helsingissä. Nyt koronatilanteen takia koulutus järjestetään verkkokoulutuksena ja sisällöltään vain osittain. Koulutus pidetään keskiviikkona 25.3.2020 klo 15-17. Se toteutetaan piirin 1410 rotariveli Matti Hakoilan ystävällisellä avulla Googlen Hangouts Meets-sovelluksella. Saimaan alueen klubit toivottavasti kiinnostuvat tässä koulutuksesta. Koulutukseen ilmoittautuneille annetaan tarkemmat tekniset ohjeet!

Presidentit klubeissa ja klubin jäsenet: Ilmoittautukaa koulutustilaisuuteen sähköpostilla hannele.kauranne@gmail.com

Koulutuksen yhteydessä kerrotaan yksityiskohtaisesti, miten tähän toimintaan voi liittyä ja miten raportointi Suomen Ympäristökeskukseen tapahtuu. Koulutuksessa keskitytään sinilevähavaintojen tekemiseen tulevan kesän aikana rotareiden voimin!
Toukokuulla järjestetään vielä täydennyskoulutus. Havainnointi tapahtuu esimerkiksi mökkirannalta tai vakituisen asunnon lähistölle perustettavasta havainnointipisteestä.

Jokainen meistä käyttäytyy nyt koronaviruksen leviämisen estämiseksi omilla päivittäisillä toimilla ja huolehdimme lähimmäisistämme unohtamatta sosiaalisia verkostojamme. Klubien presidentit ja sihteeri voivat olla tässä asiassa aktiivisia ja lähettää klubien jäsenille viestejä sähköpostin välityksellä. Erilaisten etäyhteyksien käyttö on hyvin suotavaa. Uskon ja kannustan klubien nuorempia jäseniä avustamaan tarvittaessa klubin vanhimpia jäseniä mm. kauppasioissa.

Me suomalaiset selviämme koronavirusepidemiasta. Mannerheimin johdolla selvittiin toisesta maailmansodastakin. Kuva: Mikko Heikkilä.

Koronaviruksen aiheuttamista ongelmista huolimatta toivon jokaiselle piirimme rotarille ja heidän läheisilleen hyvää kevään aikaa.

Kauko Salo
DG

kaukojsalo2@gmail.com

puh. 045-6666131

**ROTARY YHDISTÄÄ MAAILMAN – ROTARY FÖRENAR VÄRLDEN – ROTARY
CONNECTS THE WORLD.**

